

RUDAR

PREMOGOVNIK
VELENJE

ČASOPIS PREMOGOVNIKA VELENJE, ŠTEVILKA 8, NOVEMBER 2000, LETO XXXIV

Izdajatelj**Premogovnik Velenje**Ureja uredniški odbor

Božena Steiner, Diana Janežič, Dragica Marinšek, Ivo Hans Avberšek, Aca Poles, Peter Pušnik, Boris Potrč, Jože Kožar.

Glavna urednica

Diana Janežič

Novinarka in lektorica

Dragica Marinšek

Oblikovanje

Ivo Hans Avberšek

Grafična priprava

NAŠ ČAS, d.o.o. Velenje

Tisk

Tiskarna Velenje

Naklada

4000 izvodov

Naslov

RUDAR, Partizanska 78, 3320 Velenje, tel. (03) 5 871-465 int. 18-15, fax (03) 5 869-131,

E-mail Diana.Janezic@rlv.si, Ivo.Avbersek@rlv.si

Glasilu Rudar je brezplačno.

Prihodnja številka Rudarja izide 20. decembra.

Prispevke zanjo lahko pošljete v uredništvo najpozneje do 15. decembra 2000.

Naslovnica

V PREZIVNICI

foto:

Ivo Hans Avberšek

strani 4 in 5

V letu 2000 naj bi v skladu z letnim načrtom odkopali 3.850.000 ton premoga v 235 delovnih dneh in na povprečni dolžini odkopne fronte 323,6 metra. V devetih mesecih leta je bilo odkopanega 2.832.400 ton premoga, kar je bilo 96,83 odstotka glede na načrt. Dosežena odkopna fronta je bila 299,1 metra ali 14,6 metra manj, kot smo načrtovali. To povedo številke, podrobnosti pa pojasnjuje tehnični direktor mag. Marjan Kolenc.

stran 6

V devetih mesecih smo v Premogovniku Velenje poslovali dobro. Dosegli smo dobre rezultate pri pridobivanju premoga, učinkih, pri zniževanju vseh vrst stroškov, izvajanju investicij ter pri prodaji premoga. Zmanjšali smo število rednih ur in bolniških izostankov, podjetje tudi ni dolgoročno zadolženo. Zmanjšali smo izgubo, ki smo jo imeli ob polletju. Kako bo ob koncu leta?

strani 8 - 10

V podjetju PLP so se podali na zunanje tržišče in v pridobivanje novih trgov so vložili veliko energije in znanja, veliko pa tudi v izdelavo razvojnih načrtov do leta 2005. V Elektro remontu in vzdrževanju invalidskega podjetja HTZ pa so morali, preden se bolj odločno podajo na trg, vložiti denar in delo v posodobitev elektro remontne delavnice.

4. strateška konferenca

V hotelu Barbara v Fiesi poteka od 29. novembra do 2. decembra 4. strateška konferenca poslovnega sistema Premogovnik Velenje. Udeleženci - vodstva matičnega in hčerinskih podjetij - bodo prvi dan konference in del drugega dne namenili predstavitvi predloga delovnega načrta Premogovnika Velenje za leto 2001, nato pa bodo ves čas do konca konference posvetili predstavitvam in razpravam o razvojnih načrtih posameznih podjetij v poslovnem sistemu.

O sklepih konference bomo poročali v decembrski številki Rudarja.

Zakaj se ne bi odločili za večjo pokojnino?

Kar nekaj let je že od tega, ko nam je država sporočila, da ne bo več v celoti pokrivala vseh stroškov zdravstva iz obveznega zavarovanja. Pri zdravniku smo plačevali participacijo, zavarovalnice pa so ponudile dodatno storitev - prostovoljno zdravstveno zavarovanje. Manj kot leto dni je preteklo, da se je velika večina ljudi odločila vključiti v dodatno zdravstveno zavarovanje in si s tem še naprej zagotovila "brezplačno" zdravstveno storitev.

Dve ali tri leta nazaj smo dobili "belo knjigo", v kateri so izračunali, da vse manj delavcev ne bo sposobno financirati pokojnin za vse več upokojencev. Sprejeta je bila pokojninska reforma, ki nam obljublja, da bomo delali dalj časa in da bodo naše pokojnine nižje.

Ali lahko pričakujemo, da bo večina delavcev v letu ali dveh plačevala dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje? Odgovor, seveda, ni preprost. Vsaj dve pomembni razliki obstajata med prostovoljnim zdravstvenim zavarovanjem in prostovoljnim pokojninskim zavarovanjem.

Prvič ta, da se bo treba odpovedati enemu delu plače za prihodek v bolj ali manj oddaljeni prihodnosti, in drugič, treba bo verjeti, da bo sistem res deloval.

Ker se je problema očitno zavedal tudi zakonodajalec, se je država odločila, da bo tovrstno "varčevanje" izdatno podprla. Vplačane premije za prostovoljno pokojninsko zavarovanje so olajšava pri plačilu dohodnine, če pa se v podjetju za tovrstno zavarovanje odloči več kot 66 odstotkov zaposlenih, se država odpove tudi plačilu vseh prispevkov. Če bi malo poenostavili, bi lahko rekli, da za vsak vplačan tolar država prispeva še en tolar.

V Premogovniku Velenje bomo v prihodnjem letu zaposlenim ponudili dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje, ki ga bo financiral delodajalec. Pričakujem, da se bosta vodstvu podjetja in sindikata o pogojih zavarovanja uskladili v prvi polovici leta 2001. Takoj zatem pa bo stekla tudi razprava v kolektivu. Prepričan sem, da bo zavarovanje podprlo potrebnih 66 odstotkov zaposlenih.

Janko Lukner, direktor kadrovsko-spolšnega področja

Tehnični direktor mag. Marjan Kolenc o letošnjem odkopavanju premoga

V rekah veliko vode, na deponiji veliko premoga

V letu 2000 naj bi v skladu z letnim načrtom odkopali 3.850.000 ton premoga v 235 delovnih dneh in na povprečni dolžini odkopne fronte 323,6 metra. V devetih mesecih leta je bilo odkopanega 2.832.400 ton premoga, kar je bilo 96,83 odstotka glede na načrt. Dosežena odkopna fronta je bila 299,1 metra ali 14,6 metra manj, kot smo načrtovali. To povedo številke, podrobnosti pa je pojasnil tehnični direktor mag. Marjan Kolenc.

Mag. Marjan Kolenc: "Kot sedaj kaže, letos ne bo težav z zaključevanjem leta in z izpolnitvijo letnega načrta."

Rudar: "Letos smo odkopavali premog na 4 odkopih. Odkopna fronta je bila v začetku leta neugodna. Kako pa teče odkopavanje v zadnjih treh jesenskih mesecih?"

Mag. Kolenc: "Od sredine novembra in do konca leta bo odkopavanje potekalo na dveh odkopih. Jama Škale je letos največ vplivala na to, da smo v poletnih mesecih zabeležili nižji odkop od načrtovanega, ker je bil izpad zaradi težkih montan-geoloških razmer okoli 300.000 ton premoga. Ta minus smo le delno nadomeščali z večjim odkopom v jami Pesje, zato smo zabeležili večji primanjkljaj konec avgusta."

Odkop premoga v devetih mesecih po jamah

jama	načrt 1.-9. 2000	doseženo 1.-9. 2000	indeks
Preloge	1.106.340 ton	1.015.630 ton	91,80
Pesje in Škale	1.709.380 ton	1.696.710 ton	99,26
Priprave	109.280 ton	120.060 ton	109,86
Premogovnik	2.925.000 ton	2.832.400 ton	96,83

Septembra smo tudi v jami Škale začeli delati v štirih izmenah, a so bile težave na drugih odkopih. Na jugu so bile težave s plini, v jami Pesje je delo zaključeval en odkop, drugi pa se letos še ne bo vključil v proizvodnjo. Tako je bila večina načrtovane količine odvisna od dela v jami Škale. Količina premoga je bila nato v okviru načrtovane, pa tudi kakovost premoga iz tega območja se je izboljšala.

Zdaj delo teče dokaj normalno, četudi je bilo treba zaradi omenjenih izpadov odkopa vsa dela v jami nekoliko pospešiti. V jami Škale in na jugu delajo v štirih izmenah in kot sedaj kaže, letos ne bo težav z zaključevanjem leta in z izpolnitvijo letnega načrta."

Rudar: "Kakšna je bila letos kakovost premoga?"

Mag. Kolenc: "V začetku leta je bila zelo slaba, in to zaradi odkopavanja v slabem delu sloja v jami Škale in v severnem krilu. Ker je s teh dveh odkopov prišlo kar veliko premoga, je bila v skupnem toplotna vrednost premoga kar za 15 odstotkov slabša od načrtovane, to je 9.800 KJ/kg. Po spremembi odkopne fronte so se razmere izboljšale in sedaj smo kar precej čez načrtovano toplotno vrednost. Zaradi tega imamo tudi nekaj rezerve v tonaži, saj prodan premog v TEŠ obračunavamo po giga joulih, ne po tonah."

Pričakujem, da se bo ob koncu leta toplotna vrednost nekoliko poslabšala, ker bosta zaključila z delom odkopa v Pesju in v južnem krilu, ki sta dajala dober premog, vključil pa se je odkop v talnini južnega krila, kjer je premog slabše kakovosti. Kljub vsemu ocenjujem, da bo letošnja povprečna toplotna vrednost večja od načrtovane."

Rudar: "Ob obravnavi polletnih rezultatov poslovanja je bilo rečeno, da bo v drugi polovici leta več investicij v opremo za odkope. So bile predvidene investicije izpeljane?"

Mag. Kolenc: "Odkopne in druge opreme ne kupujemo namensko za posamezni odkop oziroma ne kupujemo celotnega odkopa naenkrat, saj bi bila to prevelika investicija. Kompletna oprema enega odkopa namreč velja okoli 20 milijonov DEM. Zato odkope opremljamo postopoma, enkrat kupimo nove transporterje, drugič sekcije, pa kombajne... To je tudi glede na tehnološko posodobljanje in iztrošenost opreme najbolj smotno. Tako vsako leto kupimo nekaj podporja, nekaj pa tudi druge večje opreme. Letos smo pogodbe za nakup opreme podpisali ob koncu prve polovice leta, ob koncu leta pa bomo opremo dobili. Gre za 23 sekcij podporja.

Veliko denarja smo letos zaradi daljših odkopov namenili tudi za podaljšanje transporterjev, v jamo pa smo uvedli tudi dva pripravna stroja, ki sta bila v prvi polovici leta na preizkušnji in sta se obnesla.

Ker še nimamo potrjenega letnega načrta za 2001 in torej tudi ne investicij, smo na zadnji seji nadzornega sveta že predlagali nakup novega transporterja, ki naj bi v jami začel delovati konec februarja prihodnje leto.

Na splošno naj pojasnim, da so investicije v jamsko odkopno opremo velike in jih načrtujemo veliko prej, kot pa so uresničene. Mnogokrat jih tudi plačevati začnemo prej. Tako so sredstva v načrtih in poročilih prikazana, zaradi dobavnih rokov in drugih administrativnih zadev pa je realizacija nato kasnejša."

Rudar: "Koliko premoga je na deponiji in kako je z zalogami premoga?"

Mag. Kolenc: "Na deponiji je bilo sredi novembra okoli 670.000 ton premoga. To je veliko. V Premogovniku je bila namreč proizvodnja premoga sorazmerno velika, v TE Šoštanj pa so ga v oktobru in novembru malo pokurili zaradi toplega vremena in velike količine vode v rečnih koritih. Sicer pa smo letos odkop premoga kar dobro prilagajali potrebam v TE Šoštanj.

Pri prevzemu premoga z deponije je novost, ki tudi zmanjšuje odvzem premoga, ta, da je TE Šoštanj zaradi izgradnje razžveplalne naprave na bloku 5 zgradila vmesno nakladalno postajo na deponiji in s tem zmanjšala količinski pretok premoga."

Rudar: "Kakšna je varnost pri delu v jami?"

Mag. Kolenc: "Število nesreč je nižje kot lani. A ker je letos stalež zaposlenih v Premogovniku Velenje zaradi izločitve invalidskega podjetja HTZ manjši, primerjave podatkov o številu nesreč na 100 zaposlenih pokažejo več nesreč. V bistvu pa se stanje ni poslabšalo.

Še vedno pa so problematični nadaljnji bolniški izostanki zaradi nezgod, tako imenovana recidiva; teh je enako ali morda celo več, kot pa je bolniških izostankov zaradi nezgod v tekočem letu.

Letos do novembra v jami nismo imeli težav z ogrevi ali ognji. Med novembrskimi prazniki pa smo imeli v jami tri resne ogrevice premoga. Eden od bolj zahtevnih je bil v montažni komori -90A, zato smo pospešili montažo in predčasno pričeli z delovanjem odkopa. Vzrok za te ogrevice je verjetno v pospeševanju proizvodnje in zato niso bila opravljena vsa dela pri zaščiti z izolacijskimi plašči."

Rudar: "Ali je kakšna sprememba delovnega koledarja do konca leta, predvsem za jamska delovišča?"

Mag. Kolenc: "V novembru smo še obratovali v štirih izmenah v Jami Škale in na južnem krilu v predvidenih delovnih dneh. V Jami Pesje so končali z demontažo in zaključili z odkopom. Sicer pa bo, kot kaže, do konca leta vse teklo normalno, torej po delovnem koledarju, kot je predviden.

To pomeni, da je petek, 1. decembra, 80-odstotna dnina, v petek, 22. decembra, pa je zadnji delovni dan. V decembru tudi ne načrtujemo več štiriizmenskega dela."

Diana Janežič

Odkop premoga v devetih mesecih po odkopih

odkop	dosežen odkop	dosežena odkopna fronta	obratovalni dnevi
-85/A	320.360 ton	27,2 metra	41,75
-80/C	695.270 ton	91,9 metra	170,08
-5/C	1.117.950 ton	90,9 metra	119,00
ŠII/4	578.760 ton	89,2 metra	147,00
skupaj	2.712.340 ton	299,1 metra	175,00

PROIZVODNJA OKTOBER 2000

OBRAT	PROIZVODNJA			+ VIŠEK	- PRIMANJ.	ODSTOTEK		DOSEŽEN POVPREČEK
	osn. nač.	mes. nač.	doseženo	na osn. nač.	na mes. nač.	na osn. nač.	na mes. nač.	
PRELOGE	66.400	57.000	45.470	-20.930	-11.530	68,48	79,77	2.274
PESJE - ŠKALE	250.000	304.000	338.500	87.900	34.500	135,08	111,35	16.925
PRIPRAVE	13.000	11.400	14.630	1.630	3.230	112,54	128,33	732
PREMOGOVNIK	330.000	372.400	398.600	68.600	26.200	120,79	107,04	19.930

Devetmesečno poročilo o poslovanju Premogovnika Velenje

Zmanjšali smo izgubo

Direktor podjetja dr. Franc Žerdin je z eno besedo poslovanje Premogovnika Velenje v devetih mesecih leta ocenil kot dobro. Dejal je, da smo dosegli dobre rezultate pri pridobivanju premoga, učinkih, pri zniževanju vseh vrst stroškov, izvajanju investicij ter pri prodaji premoga. Zmanjšali smo število rednih ur in bolniških izostankov, podjetje tudi ni dolgoročno zadolženo.

“Naša lastna cena premoga je 5,55 nemške marke za giga joul. Ker je bila kakovost, torej toplotna vrednost, premoga večja, kot smo načrtovali in kot je določena s pogodbo s TEŠ, smo ustvarili tudi več prihodka. Povprečna toplotna vrednost je bila namreč v letošnjih devetih mesecih 10.187 kilo joulov na kilogram. Ker načrtujemo, da bo tudi ob koncu leta le nekoliko nižja, bomo lahko leto zaključili z nekaj tonami manj premoga, kot predvideva letni načrt,” je dejal dr. Žerdin.

Poraba premoga v TE Šoštanj je skozi celo leto tekla nemoteno in kot je bilo načrtovano, do velikih sprememb pa je prišlo v oktobru in novembru. “Poraba premoga v TE Šoštanj se je v teh dveh mesecih namreč zelo zmanjšala zaradi obilnih padavin in sorazmerno toplega vremena za ta letni čas,” je povedal dr. Žerdin. “Večino potrebne električne energije Slovenija tako dobiva iz hidroelektrarn in nuklearne elektrarne Krško. Ker ima dovolj vode tudi cela Evropa, energije ne moremo veliko izvažati. Če se bo takšno vreme še nadaljevalo, je vprašljiva tudi izpolnitev letnega načrta v TE Šoštanj, kjer naj bi letos pridobili 3100 GWh električne energije.”

Sicer pa smo v devetih mesecih s prodajo 27,677 milijona GJ premoga pridobili 15,6 milijarde SIT celotnega prihodka, 2,2 milijardi SIT pa od prodaje izdelkov in storitev. Skupaj smo ustvarili 18,1 milijarde celotnega prihodka, medtem ko smo imeli za 19,2 milijarde SIT odhodkov. Tako smo izkazali 540 milijonov tolarjev izgube. Izgubo v poslovanju smo predvideli že z letnim načrtom, in sicer na osnovi izhodišč za po-

V skladu z načrtom naj bi bilo v prvih devetih mesecih v Premogovniku Velenje zaposlenih 2.886 delavcev, bilo pa nas je 2.874, kar je tudi dobre 4 odstotke manj kot v lanskih devetih mesecih. Od januarja do konca septembra smo opravili za 5,7 odstotka manj rednih delovnih ur, a za 24 odstotkov več nadur, in sicer zaradi rednega delovnega dne v marcu. Boleznin je bilo manj za 10,8 odstotka, odstotek bolniških izostankov pa je bil v letošnjih devetih mesecih 5,4 (lani 5,7).

slovanje v sistemu elektrogospodarstva in premogovništva v letu 2000. Ta temeljijo na varčevalnih ukrepih, določeni ceni za premog in vrednosti nemške marke. Ob polletju smo imeli 745 milijonov SIT izgube.

Hčerinska podjetja so v devetih mesecih dobro poslovala. Skupno so ustvarila okoli 27 milijonov tolarjev dobička. Z izgubo sta poslovala le PLP (13 mio) in ERICo (7 mio).

Devetmesečno poslovanje Premogovnika Velenje je na svoji 13. redni seji 17. novembra obravnaval tudi **nadzorni svet**. Ocenil ga je kot poslovanje, ki je v skladu z letnim načrtom. “Večjih odstopanj od načrta ni bilo, razen da se zaloga premoga večja, kar je lahko zaskrbljujoče, če se bo takšen trend nadaljeval do konca leta.

Izguba, ki jo izkazuje podjetje po devetih mesecih, je bila načrtovana, vendar je zaradi dobrih proizvodnih rezultatov in varčevanja manjša od načrtovane. Z ustreznimi instrumenti poslovanja v elektrogospodarstvu Slovenije, na primer z rebalansom ovrednotene elektroenergetske bilance, bi se ta izguba dala morebiti celo izničiti,” je po seji nadzornega sveta dejal njegov predsednik Matjaž Cerovac.

Diana Janežič

Struktura celotnega prihodka

prihodek	v 000 SIT	v odstotkih
od prodaje premoga	15.629.582	86,1
- za električno energijo	15.066.002	83,0
- za toplotno energijo	408.793	2,2
- komercialni premog	154.787	0,9
od prodaje proizvodov in storitev	2.258.123	12,4
od financiranja	213.877	1,2
izredni prihodek	50.900	0,3
skupaj	18.152.482	100,0

Kaj so nasedle investicije?

Energetski zakon uvaja pojem "nasedle investicije"

V Državnem zboru Republike Slovenije je bil 16. septembra lani sprejet Energetski zakon, ki s svojimi določili pomembno vpliva na vsa podjetja slovenskega elektroenergetskega sistema. Vsi izvajalci dejavnosti proizvodnje ali predelave energije in goriv ter oskrbovalci z naftnimi derivati morajo izdelati razvojne načrte za obdobje desetih let. Razvojni načrti morajo biti usklajeni z nacionalnim energetskim programom, ki bo vseboval cilje, usmeritve in izbrano strategijo rabe in oskrbe z energijo tako, da bo dosežena varna in zanesljiva oskrba uporabnikov energetskih storitev po tržnih načelih.

Energetski zakon v 26. členu določa, da lahko izvajalci dejavnosti proizvodnje električne energije pridobijo pravico do pomoči pri reševanju "nasedlih investicij". To so investicije, ki so bile načrtovane in izvedene pred 1. januarjem 1997 in v tržnih razmerah niso rentabilne oziroma se ne morejo amortizirati.

Termoelektrarna Šoštanj in Premogovnik Velenje sta neločljivo povezana in predstavljata pomemben del slovenskega elektroenergetskega sistema. Glavni in edini kupec velenjskega lignita bo tudi v prihodnje TE Šoštanj, zato je odkop premoga v Premogovniku Velenje smiselno načrtovati skladno s predvidenim obsegom proizvodnje električne energije v termoelektrarni.

Z upoštevanjem predvidene življenjske dobe termoelektričnih blokov je bila izdelana verifikacija možnega izkopa premoga od leta 2000 do leta 2025, to je 3,5 milijona ton na leto s povprečno kurilnostjo 10 MJ/kg ali več. Izhodišča za predvideno odkopno fronto so bila postavljena na osnovi najnižjih direktnih stroškov odkopavanja. V obdobju od leta 2000 do 2025 bi lahko po tem konceptu odkopali 90,5 milijona ton premoga s povprečno kurilnostjo okrog 10 MJ/kg.

Osnovni namen reševanja problema nasedlih investicij je povečanje konkurenčnosti proizvodnih podjetij na mednarodnem trgu, zato je pomembno celovito prilagajanje vseh poslovnih aktivnosti. Poleg racionalizacije poslovanja je treba poskrbeti tudi za vse neizogibne stroške, ki bodo nastali v prehodnem obdobju. V ta namen načrtujemo v Premogovniku Velenje intenzivno zniževanje vseh stroškov poslovanja, odpis nepotrebnih osnovnih sredstev, zapiranje jame Škale in prestrukturiranje delovnih mest, ki proizvodnji premoga niso več nujno potrebna.

Stroški materiala naj bi se v letu 2001 znižali za 4,3 odstotka zaradi takojšnjega

občutnega znižanja proizvodnje za 350.000 ton na 3,5 mio ton, v letih od 2002 do 2005 pa s skrbno načrtovanimi notranjimi ukrepi za okoli 2,8 odstotka na leto.

Skupna nabavna vrednost **osnovnih sredstev**, ki jih pri nadaljnji proizvodnji premoga ne potrebujemo več, je 29,661 milijarde SIT. Njihova skupna sedanja vrednost je 15,119 milijarde SIT. Večina teh objektov spada v energetskega infrastrukturo Republike Slovenije. Največji je objekt Klasirnice, ki je bil dograjen in prilagojen za letno proizvodnjo 5 mio ton premoga in projektiran tako, da je poleg transporta celotnih količin premoga v TE Šoštanj omogočal tudi prodajo prek 900.000 ton premoga v široko potrošnjo. Vpliv teh sredstev na poslovanje podjetja je zelo pomemben in bo po odpisu pomenil zmanjšanje letnega stroška amortizacije s sedanjih 4 mlrd SIT na predvidenih 3,2 mlrd SIT.

Zaradi razmeroma velike oddaljenosti **jame Škale** od preostalih dveh jam velenjskega premogovnika in nizke kurilnosti premoga smo se odločili za spremembo Strateškega plana podjetja ter s tem za opustitev premoga slabše kakovosti in pospešeno zaključevanje odkopavanja v jami Škale.

V Premogovniku Velenje se je **izločanje ne-premogarskih dejavnosti** pričelo že v

letu 1991 z ustanovitvijo šestih hčerinskih podjetij, leta 2000 pa je pričelo s samostojnim poslovanjem še invalidsko podjetje HTZ. Število zaposlenih pri pridobivanju premoga se je tako od leta 1990 do 2000 znižalo s 5189 na 2871. Intenzivno zmanjševanje števila zaposlenih je posledica koncentracije proizvodnje in je brez celovite in pravočasne modernizacije tehnološkega procesa ne bi bilo možno izvesti.

Največji vpliv na uspešnost poslovanja Premogovnika Velenje ima količina letne proizvodnje premoga. Izračun pokaže, da bi bila stroškovna cena premoga bistveno nižja in s tem učinki poslovanja precej boljši, če bi bila letna proizvodnja lignita ustaljena na višini 3.850.000 ton, kot je to letos. V tem primeru bi lahko ob nebi-stvenem povečanju proizvodnih stroškov sredstva za zapiranje jame Škale in za prestrukturiranje zagotovili iz cene premoga.

Iz Programa reševanja nasedlih investicij v Premogovniku Velenje

Mirko Zager, dipl. ekonomist, direktor podjetja PLP Lesna industrija, d.o.o. Velenje

Naši razvojni načrti so smeli!

V podjetju PLP so se podali na zunanje tržišče in v pridobivanje novih trgov so vložili veliko energije in znanja, veliko pa tudi v izdelavo razvojnih načrtov do leta 2005. O vsem tem in še o čem smo se pogovarjali z direktorjem podjetja PLP Mirkom Zagrom.

Mirko Zager

Rudar: "Kaj vse zajema proizvodni program podjetja PLP?"

Zager: "Proizvodni program našega podjetja zajema izdelke za uporabo v Premogovniku, to je vse vrste pragov in drugega žaganega lesa in predvsem izdelke za potrebe gradbeništva, kot so najrazličnejši opaži, morali, ostrejša in podobno. Poleg teh izdelkov zajema naš program tudi izdelavo sider za premogovnik, ročajev za orodja. Kot nova izdelka pa letos dodajamo dekorativni opaž in bruna. To je naš razvojni program, ki smo ga realizirali letos.

Poleg tega je v našem podjetju tudi oddelek decimiranih elementov. To so izdelki, ki so namenjeni predvsem izvozu, in sicer gre za hrastove elemente in frize, ki jih izvažamo v Italijo in Nemčijo. Namenjeni so predvsem za kuhinjska vrata in za izdelavo parketa. Letos imamo v razvojnem programu tudi zgraditev sušilnic, ki so namenjene predvsem za nadaljnje širjenje programa dekorativnih opažev in brun, seveda pa bodo služile tudi novemu programu, ki ga bomo uvedli v prihodnjem letu. To so lepljeni konstrukcijski elementi, za kar je potreben suh les.

Načrtujemo, da bomo s tem programom lahko uspešno nadomestili del proizvodnje, ki je bila prej namenjena za Premogovnik Velenje. Zanj se namreč poraba oziroma odjem zelo zmanjšuje, letos celo več kot za 30 odstotkov. Seveda smo morali ta izpad nadomestiti na trgih zunaj Premogovnika, kar pa je zelo težko. Zaradi nujnosti nadomestitve izpada del za Premogovnik je bilo treba prevzeti tudi za lesarje manj atraktivna dela. Povedano drugače, če smo hoteli za silo zakrpati primanjkljaj del, smo morali prevzeti tudi dela, ki jih morda v normalnih razmerah ne bi vzeli."

Rudar: "Kako posluje podjetje PLP?"

Zager: "V pridobivanje novih trgov smo letos vložili izredno veliko energije in znanja, kolikor ga imamo. Predvsem zaradi občutnega zmanjšanja proizvodnje za Pre-

mogovnik in vzporedno s tem povečanja prodaje cenovno manj uspešnih izdelkov na zunanjih trgih pa se srečujemo s precejšnjimi težavami. Kljub temu računamo, da bo naš poslovni rezultat ob koncu leta na pozitivni ničli. Boljšega poslovnega rezultata letos ne moremo pričakovati. Čeprav smo že v prejšnjih letih prusmerjali našo dejavnost, je bil izpad del za Premogovnik za nas nenapovedan."

Rudar: "Kako nastopate na tržišču, pridobivate kupce?"

Zager: "Pridobivanje kupcev je zahtevna zadeva, ker gre v veliki meri tudi za nelojalno konkurenco manjših obrtniških žag ali žag, ki delujejo na posameznih kmetijah v naši okolici. Pogoji poslovanja teh žag in našega podjetja so na popolnoma različnih osnovah. Zato imamo določene težave, vendar smo si zastavili cilj, da izkoristimo našo prednost, ki je predvsem v fleksibilnosti, torej da se v največji možni meri prilagajamo kupcem in da se strogo držimo postavljenih rokov. Kot lahko ugotovljamo, je ta usmeritev pravilna, tako da imamo zaenkrat kupcev dovolj, in to resnih kupcev, ki so pripravljene nabavljene količine v našem podjetju plačevati sproti oziroma v dogovorjenih rokih.

Nastop na celjskem obrtnem sejmu je bil za nas zelo uspešen, pojavilo se je kar nekaj kupcev, ki se zanimajo za naše izdelke in storitve. Takšnih nastopov bomo morali več izpeljati tudi v prihodnje. Ugotovljamo pa tudi, da je nastopanje v okviru poslovnega sistema Premogovnik sicer uspešno, vendar se bomo morali, glede na našo orientiranost na gradbeništvo, pojavljati tudi na speciliziranih sejmih, kot so sejmi v Gornji Radgoni, Ljubljani."

Rudar: "Kakšna pa je kadrovska struktura zaposlenih?"

Zager: "Kadrovska struktura je zaenkrat še zadovoljiva, torej še uspešno obvladujemo obstoječe proizvodne programe in računamo, da bomo zmogli realizirati tudi proizvodne programe, ki jih bomo organizirali v bližnji prihodnosti. Je pa prav goto-

"Ocenjujem, da je perspektiva našega podjetja zelo ugodna in mislim, da bomo lahko uspešno zagotavljali nova delovna mesta in na ta način prezaposlovali tudi delavce, ki se bodo morda v drugih delih poslovnega sistema Premogovnik Velenje izkazali za pre-sežne.

Naš cilj je zagotavljanje delovnih mest in odpiranje novih delovnih mest in, seveda, da poskrbimo za socialno varnost vseh, ki so oziroma bodo pri našem podjetju zaposleni."

vo popolnoma jasno, da se bomo morali kadrovske okrepiti. To se kaže predvsem na področju komerciale.

Ko pa bo postala naša proizvodnja še bistveno bolj zahtevna, kot je sedaj, bomo potrebovali tudi posamezne lesarske strokovnjake. V ta namen kar precej stipendiram in si tako nekako sproti zagotavljamo ustrezne kadre. Morali bomo posamezne službe ali pa kar celotno podjetje organizacijsko prilagoditi novim zahtevam. Tako že v prihodnjem letu načrtujemo oblikovanje dveh profitnih centrov, v katerih bomo lahko natančneje spremljali tako stroške kot rezultate poslovanja v posameznih delovnih enotah podjetja in tudi uspešnost posameznikov.

Zaenkrat nas je zaposlenih 66, v naslednjem letu, ko bomo realizirali zastavljeni investicijski program oziroma razvojni projekt lepljenih elementov, bomo število zaposlenih povečali. V letu 2003, ko bomo dosegli polno proizvodnjo z investicijskim programom zastavljenih količin, se bo število zaposlenih povečalo na 76."

Rudar: "Kako je z opremljenostjo v podjetju PLP?"

Zager: "Od ustanovitve podjetja PLP pred devetimi leti smo zamenjali vso proizvodno opremo in tako imamo tovarno, ki je sodobno opremljena. Glede na to, da je še dve leti oziroma tri leta nazaj bila večina naše proizvodnje namenjena Premogovniku, pa je, seveda, naša oprema zelo namenska.

Torej predvsem namenjena proizvodnji za Premogovnik. Seveda nočem s tem povedati, da ne moremo s to opremo proizvajati tudi izdelkov za druge kupce, vendar bi morali za zahtevnejšo proizvodnjo za

kupce izven Premogovnika našo opremo še posodobiti, tehnološke postopke prilagoditi novim zahtevam. Ker so pač zahteve za izdelke, ki so namenjeni širšemu, zunanjemu trgu drugačne, kot so bile zahteve za naše prejšnje izdelke."

Rudar: "Pridobili ste že certifikat ISO 9001 in pred kratkim je bila opravljena tudi presoja. Kako je potekala?"

Zager: "Veliko naporov smo vložili v pripravo na to presojo, ki je bila po enem letu, kar smo pridobili certifikat ISO 9001. Presoja je potekala 26. oktobra in je bila izredno uspešno opravljena, ugotovljenih ni bilo nobenih neskladnosti, podani sta bili samo dve priporočili, ki ju bomo v prihodnjih mesecih upoštevali in vgradili v naš poslovnik."

Rudar: "Kakšni so vaši razvojni načrti?"

Zager: "Letošnje leto je bilo za nas izjemno naporno, izredno veliko energije in znanja smo vlagali v zagotavljanje sprotnega poslovanja, veliko pa tudi v izdelavo razvojnih načrtov do leta 2005. Ker smo kadrovske sorazmerno šibki, je to zahtevalo precejšnje napore vseh, ki smo delali pri teh razvojnih načrtih. So pa naši razvojni načrti smeli in od njih pričakujemo v prihodnjih letih uspešno poslovanje in bistveno povečanje dodane vrednosti na zaposlenega v podjetju.

Kot sem že omenil, nas čaka razvojni projekt lepljenih konstrukcijskih elementov. To pomeni izgradnjo nove tovarne na lokaciji prizidka bivšega glavnega skladišča. Ta nova proizvodnja naj bi dajala dodatnih 300 milijonov tolarjev prihodka in ustvarjala sorazmerno ugoden dobiček.

V zadnjih mesecih smo pridobili tudi določene informacije o uporabi bio mase, ki jo imamo v našem podjetju veliko na razpolago. Gre namreč za letne količine od 8.000 do 9.000 ton. Naša bio masa so lesni sekanci, žagovina in drugi lesni ostanki in zaenkrat vse to prodajamo drugim uporabnikom, predvsem Tovarni dušika Ruše, Glin Grifu v Nazarjah, Lesni industriji Otiški vrh. S pomočjo kotlov za predelavo oziroma kurjenje z bio maso bi te količine lahko sami koristno predelali v energijo in tako pridobili 5 do 6 mega vatov toplotne energije, ki bi jo lahko koristno uporabili v naši proizvodnji, za ogrevanje sušilnic, sanitarne vode, proizvodnih prostorov, višek pa bi lahko namenili tudi drugim zainteresiranim, mogoče tudi za ogrevanje sanitarne vode, kopalnic v Premogovniku.

Ocenjujem, da je perspektiva našega podjetja zelo ugodna in mislim, da bomo lahko uspešno zagotavljali nova delovna mesta in na ta način prezaposlovali tudi delavce, ki se bodo morda v drugih delih poslovnega sistema Premogovnik Velenje izkazali za pre-sežne.

Naš cilj je zagotavljanje delovnih mest in odpiranje novih delovnih mest in, seveda, da poskrbimo za socialno varnost vseh, ki so oziroma bodo pri našem podjetju zaposleni."

Dragica Marinšek

V Elektro remontu in vzdrževanju invalidskega podjetja HTZ vlagajo v posodobitve.

Štiri muhe na en mah

Z ustanovitvijo hčerinskega podjetja so v HTZ začeli intenzivno ponujati svoje izdelke in storitve na trgu. Pri tem pa so marsikje kmalu ugotovili, da je konkurenca ostra, neizprosna in da brez posodobitve opreme, prostorov, načinov dela in tehnologije ne bodo konkurenčni.

Ivo Kac

V Elektro remontu in vzdrževanju so kot svojo šibko točko prepoznali neracionalno organizirano in slabo opremljeno elektro delavnico. Že leta 1997 so pripravili projekt za pregraditev hale za popravilo jamske mehanizacije, a je obležal v predalih. Letos so projekt pregledali in ga uresničili. Z njim so ubili kar štiri muhe na mah: uredili so prej neustrezne delovne razmere za zaposlene, pridobili primerna delovna mesta za invalide, zadovoljili so zahteve elektroremontnega dela za vzdrževanje, montažo, servisiranje in popravilo eksplozijskih naprav v skladu z odredbo o tehničnih zahtevah za naprave, z vsem tem pa so pridobili tudi možnost za povečanje poslov za zunanje trge.

K ukrepanju jih je po svoje prisilila tudi zakonodaja. Delavnica ima namreč spričevalo o usposobljenosti za proizvodnjo, servisiranje in obnavljanje električnih naprav v protieksplozijski zaščiti, a bo v skladu z novo zakonodajo do leta 2003 morala pridobiti ustrezen certifikat. Kot je povedal vodja organizacijske enote Elektro remont in vzdrževanje Ivo Kac, inž. elektrotehnike, s pridobivanjem certifikata ne bodo čakali, ampak bodo postopek začeli v letu 2001. Prvi pogoj, ureditev delavnice, so že izpolnili, računajo pa, da bo cel postopek trajal pol leta. Vanj bodo vključili tudi vzdrževanje elektro opreme, česar sedanje spričevalo ne vključuje.

Prenova omenjene hale izgleda tako, da so v delu hale postavili dvonadstropni vzidek. V pritličju je ostala prostorsko enako delavnica za učence elektro šole Šolskega centra Velenje, ki imajo v njej praktični pouk v organizaciji obrata Praktičnega izobraževanja. Ta delavnica bo odslej bolje urejena in opremljena. V pritličju pa sta še priročno skladišče in delavnica elektro vzdrževanja.

V prvem nadstropju vzdika bosta šibko točna delavnica, ki je bila pred leti predstavljena v halo remonta II, in pisarna. Predviden prostor za delavnico razvojnih izdelkov bodo zaradi večjega prostora in lažje dostopnosti prestavili v pritličje delavnice v sedanjo pisarno vodij remonta in vzdrževanja. Od te delavnice si veliko obehtajo, saj bi v njej razvijali sistem Candex (sistem za zajemanje in prenos merjenih veličin in za avtomatsko krmiljenje tehnoških procesov v eksplozijskih okoljih),

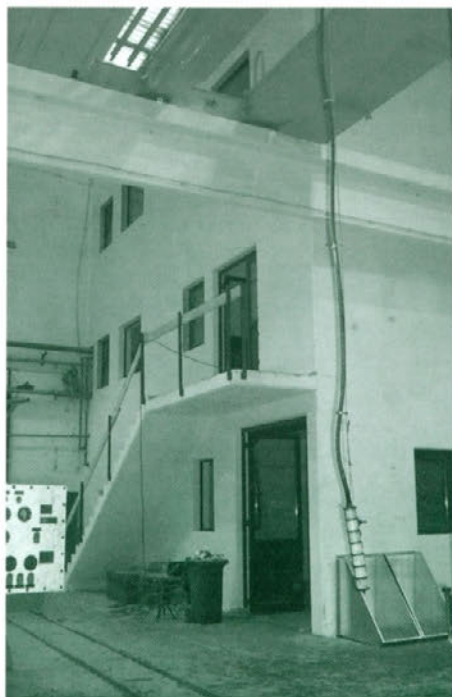
URP (uvajanje reguliranih pogonov) in druge razvojne projekte v sodelovanju s službami v Premogovniku Velenje.

V drugem nadstropju bo dobila prostor dokumentacija eksplozijskih naprav, t.im. elektrokartoteka, ki se je pred leti prav tako morala preseliti na drugo, neustrezno lokacijo. V tem nadstropju je predviden tudi prostor za razvijanje novih programov, inženiring in meritve, s katerimi razširjajo ponudbo tudi na trgih izven poslovnega sistema.

Gradbeni del investicije je v zaključni fazi. Celotna investicija je vredna 25 milijonov tolarjev, precej dela pa so opravili zaposleni v IP HTZ. Novi prostori bodo sodobno opremljeni, klimatizirani in ogrevani, v njih pa bo tudi več delovnih mest, primernih za invalide.

V Elektro remontu in vzdrževanju bodo s posodobitvijo nadaljevali z investicijskimi vlaganji v letu 2001. Ob vsem tem in pri prodiranju na zunanje trge se bodo morali tudi kadrovske okrepiti. Le tako se bodo lahko z znanjem in izkušnjami zaposlenih uspešno prilagajali vse zahtevnejšim tehnologijam na vseh področjih.

Diana Janežič

Onesnaževanje ne pozna meja

Posvet o varstvu okolja

V hotelu Barbara v Fiesi je bil konec oktobra dvodnevni posvet o varovanju okolja skozi prizmo evropske zakonodaje. Posvet je organiziralo Društvo pooblaščenca za varstvo okolja skupaj z Uradom vlade Republike Slovenije za informiranje. Člani društva so pooblaščenca za varstvo okolja v podjetjih, tudi iz Premogovnika Velenje, na posvetu pa so bili še predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije in službe Vlade Republike Slovenije za evropske zadeve.

Vsebina posveta je zajemala pregled obveznosti Republike Slovenije in finančne spodbude pri izvajanju zahtev EU pri varovanju okolja, presoje vplivov na okolje in strateške presoje vplivov na okolje, industrijsko onesnaževanje, preprečevanje in nadzor nad njim ter vsebino 5. in osnutek 6. Programa trajnostnega razvoja. V drugem delu posveta so se udeleženci seznanili s praktičnimi primeri uvajanja sistema ravnanja z okoljem v podjetja.

Primer uvajanja ISO 14001 v veliki gospodarski družbi Premogovnik Velenje je predstavil Franci Lenart, univ. dipl. inž. rud., vodja projekta "Uvedba sistema ravnanja z okoljem". Svoj primer sta predstavila še Gorenje, ki je tik pred certificiranjem sistema ravnanja z okoljem, in Revoz, ki je predstavil svojo pot do ISO 14001.

Zakonodaja EU na področju okolja je zelo obsežna, razvijala se je zadnjih 30 let, in obsega več kot 400 direktiv, uredb, sklepov in priporočil.

Obsega predpise s področij horizontalne zakonodaje, kakovosti zraka, ravnanja z odpadki, kakovosti vode, varstva narave, nadzora nad industrijskim onesnaževanjem, kemikalij, hrupa vozil in strojev, varnosti in varstva pred sevanji in sprememb podnebja.

Kljub spoznanju, da je industrija v zadnjem desetletju dosegla določen premik pri zmanjšanju pritiskov na okolje, v Evropski uniji ugotavljajo, da industrijski procesi še vedno prispevajo precejšen del k celotnemu onesnaževanju v Evropi, predvsem pri nastajanju toplogrednih plinov, na področju kemikalij, hlapnih organskih snovi, odpadkov...

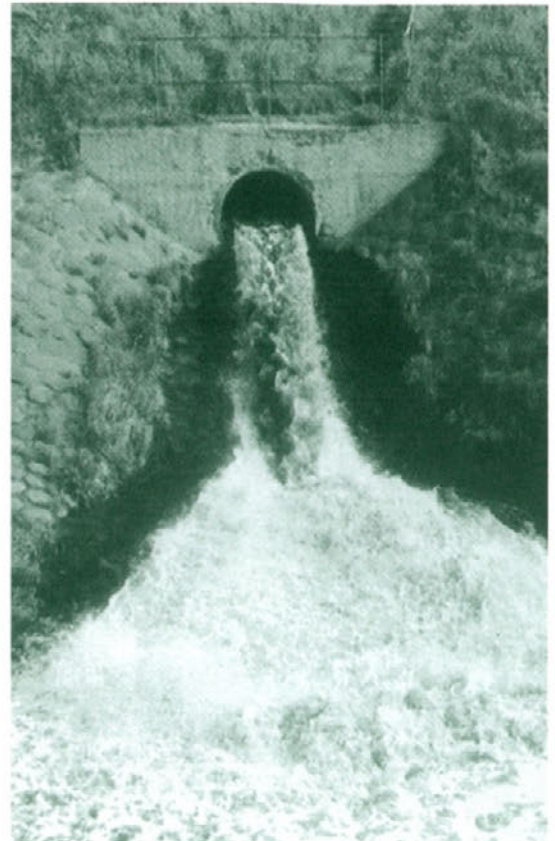
Zato direktive s področja industrijskega onesnaževanja zahtevajo celovit pristop k obvladovanju vplivov na okolje, uvajanje čistih proizvodnih in proizvodov in nenehno izboljševanje.

Področje okolja je tako po kompleksnosti področja kot po finančnih obremenitvah eno najzahtevnejših v procesu priključevanja Slovenije EU.

Čeprav EU že od leta 1992 namenja izdatno finančno pomoč tudi temu področju, je le-ta usmerjena zgolj na tisti del obveznosti Slovenije, katerih izpolnjevanje je v izključni pristojnosti države.

Gospodarska rast, konkurenčnost industrije in trajnostni razvoj pa lahko že v času vključevanja, še bolj pa kasneje, računajo na finančno pomoč EU, vendar le v sklopu strukturnih razvojnih programov, ki so namenjeni zagotavljanju vseevropskega napredka na ključnih področjih.

DJ

Celovita preobrazba poslovnega sistema

4. strateška konferenca

V hotelu Barbara v Fiesi poteka od 29. novembra do 2. decembra 4. strateška konferenca poslovnega sistema Premogovnik Velenje. Udeleženci - vodstva matičnega in hčerinskih podjetij - bodo prvi dan konference in del drugega dne namenili predstavitvi predloga delovnega načrta Premogovnika Velenje za leto 2001, nato pa bodo ves čas do konca konference posvetili predstavitvam in razpravam o razvojnih načrtih posameznih podjetij v poslovnem sistemu.

O sklepih konference bomo poročali v decembrski številki Rudarja.

Preverjanje načrtov

Projekt preobrazbe poslovnega sistema teče zelo intenzivno. Naj ponovimo: preobrazbo poslovnega sistema smo začeli v letu 1999, ko smo izdelali osnovno analizo delovanja Premogovnika Velenje. Na osnovi analize smo postavili izhodišča za preobrazbo. Letos smo v preobrazbo vključili vseh osem podjetij poslovnega sistema - podjetje mati, to je Premogovnik Velenje, in sedem hčerinskih podjetij.

V vseh hčerinskih podjetjih so vodilni in strokovni kadri s pomočjo zunanjih in notranjih svetovalcev izdelali Razvojne načrte za obdobje 2000 - 2005, v Premogovniku Velenje pa za obdobje 2000 - 2010. Vsi ti razvojni načrti bodo med drugim obravnavani in verificirani na 4. poslovno-strateški konferenci v Fiesi med 29. novembrom in 2. decembrom letos.

"V razvojnih načrtih so podjetja preverila svojo vizijo, analizirala trenutno stanje, se primerjala s podobnimi podjetji v branži ter si poskušala zastaviti strateške razvojne cilje," je povedal dr. Milan Medved, direktor

razvojnega področja. "Pozitivno je, da so vsa podjetja z analizo organizacije in okolja poiskala prodajne programe, ki bodo ob ustrezni podpori omogočila odpiranje novih delovnih mest in rast obstoječih podjetij ali ustanavljanje novih.

Po verifikaciji razvojnih načrtov in znanih izhodiščih za prihodnje obdobje bomo izdelali tudi t.im. smernice razvoja poslovnega sistema Premogovnik Velenje, v katerih bomo opredelili, v kateri smeri se bodo dejavnosti oziroma prodajni programi članic poslovnega sistema razvijali."

/dj/

Srečanje malih in velikih podjetij

Spoznajmo se!

Savinjsko-šaleška območna razvojna agencija, GZS Savinjsko-šaleška območna zbornica ter Območni obrtni zbornici Velenje in Mozirje so med 23. in 25. novembrom v Velenju organizirali 3. regijsko srečanje velikega in malega gospodarstva. Srečanje je bilo razdeljeno v dva dela: v hotelu Paka so bile predstavitve uspešnih povezav med majhnimi in velikimi gospodarskimi subjekti, v Rdeči dvorani pa je bila poslovno-prodajna razstava.

Kot je povedal predsednik Savinjsko-šaleške območne razvojne agencije Božo Lednik, srečanje nima namena postati

sejemska prireditev, kot so na primer tiste v Celju ali Kranju. "Želimo spodbuditi medsebojno spoznavanje gospodarstvenikov v regiji, njihovo sodelovanje pri konkretnih projektih ali skupnih nastopih na drugih trgih ter predstaviti gospodarsko življenje občanom, predvsem mladim, ki se odločajo za poklic ali iščejo delo."

Srečanja so se udeležila velika, srednja in majhna podjetja ter samostojni podjetniki iz devetih občin na območju Savinjsko-šaleške regije. Med večjimi podjetji so se na razstavi v Rdeči dvorani predstavili Premogovnik Velenje, Gorenje, BSH in Era. Invalidsko podjetje HTZ je sodelovalo tudi v seminarskem delu srečanja s predstavitvijo novih ciljev podjetja pri tržnem prilaganju poslovnega sistema Premogovnik Velenje.

/dj/

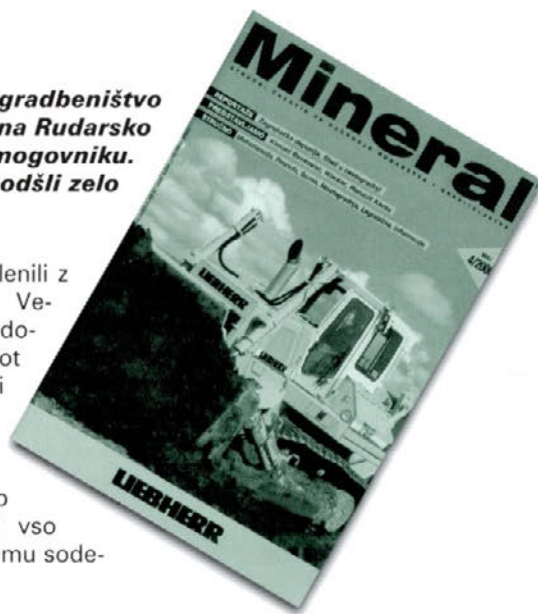
Na obisku hrvaški študentje rudarstva

Iz hrvaške revije Mineral

V četrti številki hrvaške strokovne revije za rudarstvo in gradbeništvo Mineral je bil objavljen zapis o ekskurziji študentov rudarstva na Rudarsko geološko naftni fakulteti iz Zagreba v velenjskem premogovniku. Študentje so bili pri nas na obisku 6. junija letos in so domov odšli zelo zadovoljni.

Študijski program obsega med drugim tudi ogled rudarskih podjetij in letos so za ta ogled izbrali velenjski premogovnik. Sprejel jih je direktor dr. Franc Žerdin in jim predstavil podjetje, značilnosti ležišča premoga v Velenju, način njegovega pridobivanja in uporabo v TE Šoštanj. Nato so se v treh skupinah izmenjali pri ogledu jamskih delovišč ter spoznali še rekultivirane površine v TRC Jezero in Muzej premogovništva Slovenije. Popoldne so obiskali še Velenjski grad in si ogledali mesto.

Zapis obiska so v reviji sklenili z besedami: "Premogovnik Velenje je brez dvoma vzor dobrega rudarjenja in bo kot izvor spoznanj v rudarski dejavnosti lahko služil tudi naslednjim generacijam v rudarstvu in tudi drugih strokah. Tudi zato smo ob našem obisku izrazili vso podporo našemu nadaljnjemu sodelovanju."

Odslej tudi sekcija rudarskih inženirjev

Inženirska zbornica Slovenije

7. novembra je bila pri Inženirski zbornici Slovenije ustanovljena matična sekcija rudarjev in geotehnologov, ki so se tako s svojo samostojno sekcijo pridružili drugim sekcijam, članicam IZS. To so sekcije arhitektov, urbanistov in krajinskih arhitektov, gradbenih inženirjev, strojnih inženirjev ter elektro inženirjev.

Inženirska zbornica Slovenije je letos stara štiri leta. Ustanovljena je bila zaradi zagotavljanja strokovnosti in varovanja javnega interesa na področju graditve objektov ter varstva tretjih oseb. Zbornica združuje inženirje, ki na območju Republike Slovenije delajo pri graditvi objektov in urbanističnem načrtovanju.

V 99. členu novega Zakona o rudarstvu je določeno, da se lahko s svojo sekcijo v Inženirsko zbornico Slovenije združijo tudi inženirji, ki delajo na področju gradnje objektov z rudarskimi metodami dela, in sicer tisti, ki so opravili izpit po Zakonu o graditvi objektov in Zakonu o rudarstvu.

Namen ustanovitve matične sekcije rudarjev in geotehnologov, za katere predsednika je bil imenovan dr. Željko Vukelič, univ. dipl. inž. rud., je varovanje in zastopanje interesov njenih članov.

S tako obliko stanovske organizacije si bodo njeni člani v družbi lahko zagotovili primeren strokovni in ekonomski status, saj s svojim inženirskim delom in znanjem veliko prispevajo pri uspešni in kvalitetni graditvi objektov.

Priznanja za krvodajalce

Zahvala za človekoljubnost

"Kaže, da ste krvodajalci bolj pogumni pri darovanju krvi, kot pri prejemanju priznanj," je na podelitvi priznanj za več kot 25-krat darovano kri dejal predsednik medobčinskega združenja Rdečega križa Velenje Jože Medved, ko je v restavraciji Jezero 18. novembra nagovoril krvodajalce in krvodajalce Premogovnika Velenje. Povabljenih je bilo 350, svečanosti pa se jih je udeležila le polovica.

Zagotovo se bo Drago Kremžar od Rdečega križa poslovil le formalno!"

Rekorder med njimi je Anton Petelinšek, ki je dosedaj kri daroval kar 90-krat. 80-krat sta jo je darovala Milan Ernecl in Ivan Rošer, 70-krat pa Zdravko Podkoritnik. Tistih, ki so kri darovali 50-krat in večkrat, pa je skupaj z omenjenimi rekorderji kar 39. Letos je bilo od krvodajalcev iz Premogovnika Velenje in HTZ odvzetih že 1929 enot krvi.

Zahvalo za to človekoljubno dejanje pa so si prislužili vsi, ki so že kdaj legli na mizo in ponudili svojo življenjsko tekočino, da bi zdravniki z njo rešili življenje ali vrnili zdravje neznanim ljudem.

Pravijo, da večina tistih, ki kri dajo enkrat, to počnejo vse življenje. Krvodajalci iz Premogovnika Velenje se vedno številčno udeležujejo rednih krvodajalskih akcij, v velikem številu pa se odzovejo tudi na izredne odvzeme krvi in so tudi individualni krvodajalci. Mnogi med njimi pravijo, da "čutijo", ko

morajo dati kri.

Krvodajalci pomagajo reševati življenja s svojo krvjo, kot člani Rdečega križa pa so

občutljivi tudi za drugačne stiske ljudi in so pripravljeni vedno pomagati po svojih močeh. Tako so na svečanosti izrazili sočutje s prebivalci Loga pod Mangartom, ki jih je zasul plaz, in se odločili, da jim pomagajo z nakazilom denarja.

Priznanja na omenjeni svečanosti so podelili Jože Medved, sekretarka OZ RK Velenje Darinka Herman in predsednik osnovne organizacije RK v Premogovniku Velenje Drago Kremžar. Slednji je to dolžnost opravljal zadnjikrat, saj ob koncu leta odhaja v pokoj. Zato so se mu prisotni v imenu njegovih sodelavcev in krvodajalcev v podjetju za dolgoletno aktivno delo v Rdečem križu zahvalili z besedami in priložnostnim darilom ter mu v tretjem življenjskem obdobju zaželeli dobro počutje.

Diana Janežič

Priznanje je zaslužil Anton Petelinšek, ki je 90-krat daroval kri, zahvalo pa vsi, ki so jo darovali vsaj enkrat.

Zabeleženo v sliki

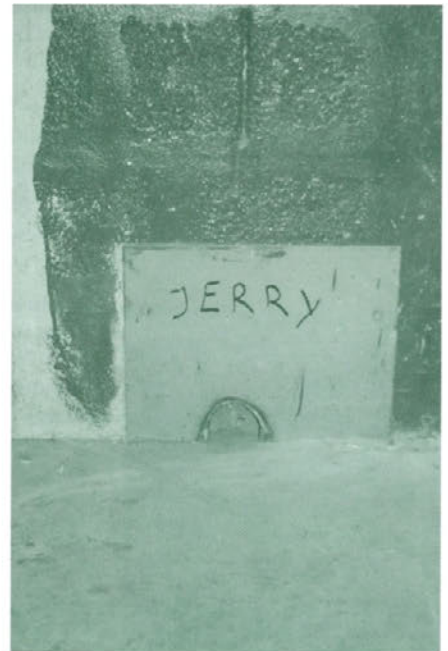
Kersnikova 13, Velenje, dvorišče nekdanjega samskega doma:
"Veš kaj, dragi mož, tole si privlekel s seboj, ko sva se vzela, zdaj pa to kar lepo nesí s seboj k drugi. Na ta kavč ne sedem več!"
Ali pa: "Cele dneve berem oglase, objavljám oglase, kličem, ali kdo potrebuje staro pohištvo. Dost'mam! Tukaj je, vzemite, ljudje, če nimate kje sedeti in spat!"

Parkirišče v Prelogah: *"Uh, pa sem znova svoj ponos varno spravil do konca delovne izmene. Poleg mene se ne more postaviti več nihče. Saj nisem trčen: dandanes srečaš voznike različnih vrst! Naj parkira tako blizu, da mi obdrgne avto, ali pa tako, da ne bom mogel vanj. Kaj me briga, kje bodo parkirali drugi!"*

Nova recepcija v Prelogah: *"Takole fantje, zdaj pa ste popolnoma nadzorovani. Vidim, kdo prihaja, kdo bo preskočil trirogeljnik, kdo bi rad ven, kaj pelje s seboj. Počakaj, da se prepričam, če so mi dali vrtljivi stol!"*

Remontna delavnica Elektro remonta in vzdrževanja, Jerryjev dom, pravzaprav pa tu skozi hodi Tom: *"Fantje, če boste še naprej po malici na mizah puščali samo sredi-co kruha, klobase in špeh pa pojedli, me ne bo več. In kdo bo potem preganjal miši?"*

Športne igre 2001

Razpis tekmovanja v odbojki

Komisija za šport in rekreacijo razpisuje tekmovanje v odbojkerski ligi za moške za leto 2001. Tekmovanja bodo potekala ob torkih v telovadnici osnovne šole Šalek.

1. krog - 9. januar

Jama Preloge : Jama Škale ob 17.00
Strokovne službe : Praktično izobraževanje ob 17.30
ESD : Zračenje ob 18.00
Klasirnica : Priprave ob 18.30

2. krog - 16. januar

Jama Škale : Priprave ob 17.00
Zračenje : Klasirnica ob 17.30
Praktično izobraževanje : ESD ob 18.00
Jama Preloge : Strokovne službe ob 18.30

3. krog - 23. januar

Strokovne službe : Jama Škale ob 17.00
ESD : Jama Preloge ob 17.30
Klasirnica : Praktično izobraževanje ob 18.00
Priprave : Zračenje ob 18.30

4. krog - 30. januar

Jama Škale : Zračenje ob 17.00
Praktično izobraževanje : Priprave ob 17.30

Jama Preloge : Klasirnica ob 18.00

Strokovne službe : ESD ob 18.30

5. krog - 6. februar

ESD : Jama Škale ob 17.00
Klasirnica : Strokovne službe ob 17.30
Priprave : Jama Preloge ob 18.00
Zračenje : Praktično izobraževanje ob 18.30

6. krog - 13. februar

Jama Škale : Praktično izobraževanje ob 17.00
Jama Preloge : Zračenje ob 17.30
Strokovne službe : Priprave ob 18.00
ESD : Klasirnica ob 18.30

7. krog - 20. februar

Klasirnica : Jama Škale ob 17.00
Priprave : ESD ob 17.30
Zračenje : Strokovne službe ob 18.00
Praktično izobraževanje : Jama Preloge ob 18.30

Športne igre 2000

Kegljanje

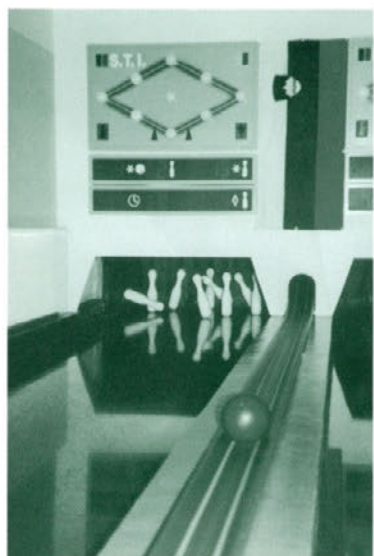
8. novembra je v kegljišču TE Šoštanj potekalo kegljanje posameznikov in ekip v okviru športnih iger 2000. Tekmovanja se je udeležilo osem moških in ena ženska ekipa. Ekipe so šteje po štiri posameznike in rezervnega igralca. Tekmovalci so metali 50 lučajev na polno in 50 na čiščenje, ženske pa pol manj. Rezultati!

Ekipe: 1. HTZ 1549 kegljev, 2. Priprave 1454, 3. Klasirnica 1411, 4. Strokovne službe 1362, 5. Jama Preloge 1345, 6. Praktično izobraževanje 1233, 7. Elektrostrojna dejavnost 1172, 8. Jama Škale 846.

Le Strokovne službe so imele tudi žensko ekipo, ki je skupaj podrla 427 kegljev.

Posamezniki: 1. Džemal Glavič 432 kegljev, 2. Branko Dreu 401, 3. Mile Matič 394, 4. Džordže Tomič 392, 5. Jože Janežič 384, 6. Vejsil Fatič 384, 7. Sebastijan Pintarič 383, 8. Rajko Uršej 382, 9. Drago Goštečnik 380, 10. Emil Virant 369.

Posameznice: 1. Jožica Kumer 123 kegljev, 2. Diana Janežič 115, 3. Irena Lukaček 103.

Z nahrbtnikom ali brez njega?

Vedno, ko se odpravljam v gore, si skrbno pripravim nahrbtnik. Imam celo seznam, da ne bi kaj pozabila. Tako so me učili izkušeni planinci.

Včasih se sprašujem, če morda le ne pretiravam s svojo gorniško opremo, ker vedno nosim s seboj nahrbtnik, v njem pa vse, kar pač spada vanj - od rezervnega perila, podložene vetrovke, alu-folije, hrane in pijače, obveznega kompleta za prvo pomoč in še kakšne drobnarije, čeprav je hoje morda za dve do tri ure.

Zadnje čase namreč srečujem nemalo izletnikov in planincev, ki imajo vse, kar potrebujejo, spravljeno po žepih podloženih vetrovk ali v majhnih športnih torbicah, zapetih okrog pasu. Pa ne gredo vedno samo tja, kjer jih na cilju čaka odprta planinska kočča ali gostišče, ampak tudi višje!

Posebno živo se mi je vprašanje o nošenju nahrbtnika zastavilo pred kratkim, ko je temperatura padla pod ničlo, s prijateljem pa sva se odpravila na Uršljo goro. Bilo je čudovito: spodaj so kljub oblačnemu nebu še žarele jesenske barve gozda, nad njim pa se je v prvem snegu bleščala pleša gore. Bela odeja je še nekako sramežljivo krasila smreke in macesne. Zimska podoba, ni kaj. Mraz in veter sta bila najina vztrajna sopotnika. Brez rokavic, volnene kape in podložene vetrovke bi se nama slabo pisalo. Tu in tam je stezo tudi že prekrila zmrzal, tako da previdnost ni bila odveč.

Okrog trinajste ure sva bila nazaj pri Križanu, ko nama nasproti prisopiha planinec. Povpraša naju, kako je tam zgoraj, ker da se je namenil na vrh. Mrzlo in vetrovno, a lepo, rečeva. In že gre navkreber s svojim štirinožnim prijateljem - brez nahrbtnika,

samo s torbico okrog pasu, v rokah pa smučarski palici.

S prijateljem se spogledava in natančno veva, kaj nama roji po glavi: sva midva z najino popolno planinsko opremo preveč previdna za tako pot ali je on brez najnujnejše rezerve malce nepremišljen? Saj se marsikdaj zgodi, da človek ne uporabi vsega, kar nosi s seboj, toda v primeru nezgode mu vsaka stvar iz nahrbtnika pride še kako prav.

Helena

Namizni tenis

Športne igre 2000

V torek, 21. novembra, je bilo v Rdeči dvorani ekipno tekmovanje v namiznem tenisu. Zmagala je ekipa **Klasirnice**, ki je v finalu s 3:2 premagala moštvo Zračnja. Ekipa Zračnja se je tako uvrstila na drugo mesto, tretja najboljša je bila ekipa Jame Škale, četrta ekipa Strokovnih služb, peta ekipa HTZ, šesta ekipa Strojne službe Jama, sedma ekipa Izobraževanja in osma ekipa Priprav.

S kolesi čez deželo dolgega bele-
ga oblaka (3. del)

Hvala ti, Nova Zelandija

Wellington je z nekaj več kot 400.000 prebivalci drugo največje mesto Nove Zelandije. Hkrati je glavno mesto države. Ko smo se s trajektom približevali mestu, sem bil kar malo razočaran. Občutek sem imel, da mi mesto ne bo preveč všeč. Pogled na visoke poslovne zgradbe v centru je bil preveč podoben pogledu na večino severnoameriških pristaniških mest. Na srečo je bil prvi vtis napačen. Wellington je postal moje najljubše novozelandsko mesto. V njem sem se počutil neverjetno domače, kot bi tu živel od nekdaj. Lepo urejene ulice, ustrežljivi in nasmejani ljudje so le del čudovitega Wellingtona, v katerega se bom zagotovo še vrnil.

Poleg tega za spremembo od drugih mest to mesto živi. V njem se življenje ne konča, ko se zunaj stemni, ampak se takrat šele prične. Poleg nočnega življenja najdeš tu še ogromno zanimivih stvari. V prvi vrsti je treba omeniti nacionalni muzej Te Papa, ki je nekaj posebnega. Ne le zaradi izjemne vsebine, temveč zaradi načina, kako je vse predstavljeno. Nastanek Nove Zelandije, flora in favna, zgodovina, ljudstva, njihova kultura in še mnogo drugega je predstavljeno na enostaven in vsem zanimiv način, popestren z ogromno video in avdio efekti. Muzej ima pet tematsko zaključenih nadstropij, zunaj pa je tako imenovan Bush city, kjer rastejo vse najznačilnejše rastline tega otočja.

V vseh nadstropjih je prostor, kjer se lahko spočiješ, kaj prigrizneš in popiješ. Kar se po skoraj celodnevnemu obisku prav prileže. V muzeju ves čas potekajo različne predstave, imajo dinamična kina in celo virtualni bungee jumping. Skratka v Te Papi uživajo tudi tisti, ki muzeje sovražijo. V Wellingtonu smo si privoščili tudi rahel

shopping. Cene so izredno vabljive, tako da smo zapravili ne le veliko, nekateri kar preveč.

Bivanje v prestolnici smo skrajšali za en dan. Ne zato, ker nam ne bi bilo všeč, ampak predvsem zato, ker smo imeli občutek, da nas čakajo težki kolesarski dnevi, pa še vremenska napoved ni obetala nič dobrega. To se je potrdilo že kar na začetku. Ker nismo smeli na avtocesto, smo se peljali po stranskih cestah. Toda te so, milo rečeno, označene čisto balkansko. Imeti moraš precej detektivske žilice, da se znajdeš v tej zmešnjavi in najdeš pravo pot.

Dež, dež, dež

Pokrajina do mesta Wanganui ni bila posebej zanimiva, v kar se lepo zlije tudi cesta, ki se nam je zdela še posebej pusta. V prej omenjenem mestu smo zavili čez sredino otoka pomeni tudi čez hribe. In to kakšne hribe! V naslednjih dneh smo na dolgih strmih klancih prekleli tisti dan, ko so nam starši kupili prvo kolo in tisto uro, ko smo se ga naučili voziti, vsako novozelandsko vzpetnico, če že ne vsak kamenček tega grobege asfalta. Noge so postajale vedno težje. Zjutraj, ko smo pričeli, je bilo v mišicah čutiti, kot bi imeli v njih žerjavico. To je videla tudi narava in nam je zadnjih šest dni poskušala z dežjem to žerjavico pogasiti. Toda kaj, ko je v tem pretiravala. Nekajkrat je tako deževalo, da smo na kolesih skoraj utonili. Skriti se seveda nismo mogli nikamor.

Okoli Hamiltona se je pokrajina malo zravnila. Poudarek je na malo. Kratki in strmi klanci so naše živce še vedno postavljali

pred hude preizkušnje. Pri kraku Te Rapa smo končno dočakali nekaj sto metrov dolgo ravnino. Na žalost, bi lahko rekli.

Očitno nismo bili več vajeni voziti po ravnem. Robi je s svojim prednjim kolesom zadel v moje zadnje in padel. Željku se je uspelo izogniti, Bogdan te sreče ni imel in je s vso hitrostjo padel čez Robija. Ravno v tem trenutku je mimo pridivjal "šleper". Izgledalo je precej grozno. Ženska, ki se je v avtu peljala za tovornjakom je mislila, da ju je zbil tovornjak. Zato je po telefonu nemudoma poklicala rešilca. Vsa prestrašena je izstopila iz avta in prišla pogledat, kaj se je zgodilo. Na srečo ni bilo nič groznega. Nekaj odrgnin, nekaj poškodb na kolesih in razbita Robijeva čelada. Kakšna sreča, da so tam doli te obvezne.

Praden smo ženski, ki je bila še vedno v šoku, dopovedali, da ne rabimo medicinske pomoči, je rešilni avto že drvel po sredini ceste s sireno. No, sedaj bo pa hec, smo si rekli, ko je nekaj trenutkov za tem prišel tudi policaj. Na srečo se je stvar dobro, predvsem pa srečno razpletla. Medicinca sta fanta pokrpala, policaj pa je potem, ko je videl, da nihče ni resno poškodovan, vprašal le, če rabimo kakšen zapisnik zaradi zavarovanja. Ker je bil naš odgovor negativen, je zaželel srečno pot in se odpeljal naprej. Tudi reševalca sta bila izredno prijazna in za kakšno zavarovanje niti vprašala nista. Ko sta opravila svoje delo, smo se jima zahvalili in nadaljevali našo pot. Sicer malo počasneje, toda veseli, da ni bilo nič hujšega.

K morju - navzgor

Čez Auckland proti severu pelje najkrajša pot čez most nad zalivom Waitemata. Na žalost čez most ni mogoče s kolesi. To je pomenilo, da smo morali narediti kakšnih 50 kilometrov več. Tako dolga je namreč pot okoli zaliva. Kilometri sami po sebi niso problem. Težava je bila v tem, da smo

morali v dežju čez milijonsko mesto, kjer so vsakih nekaj deset metrov semaforji, enosmerne ulice, gost promet, povrh še hribi. Ti so po celem mestu, celo mostovi so narejeni navzgor. Toda tudi to smo preživeli.

Do zadnje etape je kolesarjenje od Aucklanda potekalo kolikor toliko normalno. Za Novo Zelandijo seveda. Kaj to pomeni, že tako veste. Hribi, hribi in še enkrat hribi ter dež. Sreča, da je vsaj narava zanimiva, drugače bi najbrž vrgel kolo v prvi prepad in se pridružil Miranu v avtodomu. Zadnja etapa naj bi bila po dolžini ena krajših. Kakšnih 115 kilometrov smo predvidevali. Kar je bilo sicer točno. Nismo pa vedeli, kaj nas čaka zadnjih dvajset kilometrov.

Do tja je bila stvar prijetna. Rahlo razgibana pokrajina. Nebo je vsakih nekaj minut poskrbelo za rahlo osvežitev. Skratka po nekaj dneh končno malo uživanja na kolesu. V kraju Te Pahi se je pričel makadam. Ni problema, smo rekli. Teh zadnjih nekaj kilometrov je zaradi nas lahko tudi kozja steza. Ko bi le bila. Nekaj trenutkov za tem, ko smo zapeljali na makadam, se je začelo mučenje, ki nam ga je Nova Zelandija prihranila za konec. Kar naenkrat se je stemnilo, megla je postajala vedno bolj gosta, dež je padal, kot bi se odprlo nebo. Makadam se je v trenutku spremenil v blatno močvirje. Hribov je bilo vedno več. Kolesa so v blatu drsela tako močno, da je bilo skoraj nemogoče goniti. Na kratkih strmih spustih nas je blato dobesedno zalivalo. Obstati na kolesu je bila prava umetnost.

Spomnim se, da mi je na nekem spustu brizgnilo blato v obe očesi naenkrat. Sam ne vem, kako se nisem znašel v grmovju. Pri vsem tem je bilo najbolj nenavadno to, da smo se kar naprej vzpenjali. Naš cilj Cape Reinga naj bi bil ob morju. Zaradi megle ni bilo nič videti. Pogledam števec. Do konca bi moralo biti največ kakšnih 500 metrov, mi pa se še vedno vzpenjamo.

Premraženi, mokri, blatni in brezvoljni končno zagledamo tako zeleni svetilnik na koncu rta.

Spust do njega. Uspelo nam je. Končno cilj. Ta trenutek so pozabljene vse težave. Stiski rok, kričanje, nasmeh na naših ustnicah. Bravo mi! Res smo face. Težko je opisati občutke, ki so se porajali v nas. Ja, za ta trenutek se je izplačalo mučiti. Čeprav sem doživel že nekaj takšnih trenutkov, sem tokrat prvič ob koncu čutil pravo zmagooslavje kljub utrujenosti in zasičenosti s kolesom in kolesarjenjem.

Hvala Novi Zelandiji, ki mi je omogočila ta trenutek. Hvala fantom, ki so z mano doživeli ta neponovljivi petek, 7. aprila. Oproščam se jim, če sem bil včasih tečen, trmast in nepopustljiv. Na žalost je bilo to potrebno, če smo hoteli doseči, kar smo si zadali in tako močno želeli.

Še enkrat bravo Robi, Miran, Česi, Željko, Vojko, Bogdan ter še enkrat hvala.

Matjaž Kovač

/nadaljevanje v naslednji številki/

Zdravje je naša največja vrednota

Hoja in tek na smučeh

Rogla. 16. februar. Sinje modro nebo je tudi danes povsem brez oblakov. Zasnježene smreke žarijo v soncu. Tekaške smuči skoraj neslišno drse po snegu. Tišino moti le najino globoko dihanje ter zapiki palic. Močnejše bitje srca in frekvenca utripa na Polarju me opozarjata, da je napor ravno pravšnji. Le še nekaj odzivov, da pustiva za sabo še zadnjo strmino in za danes bo dovolj. V dolino odhajava nekoliko utrujena, vendar polna svežine in energije, s sabo pa odnašava spomine na še en lep in bogat športni popoldan.

Hoja in tek na smučeh. V zimskih mesecih ponujata idealno možnost za izpopolnjevanje človekove telesne in psihične zmogljivosti. Krepita najvitalnejše organske sisteme človekovega telesa. Hkrati krepita tudi človekovo duhovno moč in razvijata nekatere značajske lastnosti, ki človeku pomagajo premagovati različne težave.

Tek na smučeh je iz nordijskih dežel preplaval ves svet, zadnja leta pa ima tudi pri nas vse več ljubiteljev. Ima blagodejen vpliv na telo in psiho v vseh starostnih obdobjih. S primerno načrtovanim obsegom in intenzivnostjo lahko razvijamo in vzdržujemo posameznikove fiziološke in motorične sposobnosti ter zvišujemo biološko odpornost. Omogoča nam obnavljanje življenjske energije in dobrega počutja tudi po intenzivnih psihičnih ali fizičnih obremenitvah.

Smučarski tek je dejavnost, ki na lahkoten način zadovolji vse tri komponente zdravja- fizično, psihično in socialno. Že mnogo let velja rek: "Če boste tekli, boste zdravi, krepki in zadovoljni." Isto velja tudi za tek na smučeh, ki je po mnenju številnih strokovnjakov najučinkovitejši način za

dvigovanje aerobnih funkcionalnih sposobnosti.

Kot za vse športe potrebujemo tudi za tek na smučeh ustrežno opremo - smuči, vezi, palice in čevlje, primerno obleko in, seveda, dovolj dobre volje. Tehnika hoje in teka na smučeh je preprosta. Hitro se bomo naučili smučati do te mere, da se bomo lahko nemoteno gibali po ravnini. Sprva bomo na smučeh le hodili. Ko se bomo po nekaj sto metrih ogreli, se bomo pričeli krepko odrivati z nogami in rokami. Telo bo prešlo v ritmično gibanje rok, nog, ramenskega obroča in trupa. V lahkotnem teku bomo zdrseli po smučini. Ko bomo osvojili klasično tehniko, bomo poskusili in uživali še v drsalnem koraku (skating).

S tekom na smučeh **krepimo srčno-žilni sistem**. Redna in pravilno načrtovana vadba krepi in razbremenjuje srce. Večja moč srčne mišice omogoča, da srce z vsakim utripom prečrpa več krvi in tako izboljša preskrbo tkiv. Delo srca postane bolj racionalno. Število srčnih utripov v minuti se zmanjša. Trenirano srce lahko tako na dan prihrani od 10.000 do 30.000 utripov. Srce treniranega človeka zmore bistveno večje obremenitve.

Ob teku na smučeh **uravnavamo tudi telesno težo**. Pomembno je dejstvo, da težo izgublamo na tistih delih telesa, kjer je ob običajnem hujšanju ne bi. Količina maščobnega tkiva se v telesu zniža, ob tem pa pomembno okrepimo mišično

S tekom na smučeh krepimo srčno-žilni sistem. Redna in pravilno načrtovana vadba krepi in razbremeni srce. Večja moč srčne mišice omogoča, da srce z vsakim utripom prečrpa več krvi in tako izboljša preskrbo tkiv. Delo srca postane bolj racionalno. Število srčnih utripov v minuti se zmanjša. Trenirano srce lahko tako na dan prihrani od 10.000 do 30.000 utripov. Srce treniranega človeka zmore bistveno večje obremenitve.

maso. Tako poskrbimo tudi za lepši zunanji videz.

Redna telesna aktivnost krepi mišice in izboljša krvni pretok. Ob tem se **zniža krvni tlak** in razbremeni srce. Izboljša se splošno počutje, nevarnost nastanka možganske kapi pa se pomembno zniža.

S tekom na smučeh **izboljšamo tudi stanje dihal**. Ob intenzivnejši telesni aktivnosti krepimo dihalne mišice in zmanjšujemo upor proti zračnemu toku. Hiter vohod in izhod zraka iz dihal je olajšan. Pomembno se poveča tudi pljučna kapaciteta.

Z rednim tekom na smučeh **preprečujemo tudi psihične strese**. V današnjem dinamičnem življenju smo neprestano izpostavljeni številnim stresom tako na delovnem mestu kot v prometu in doma. Samodejni živčni sistem je zato močno vzdražen, kar se kaže v pogosti razdražljivosti, napadalnosti, nezadovoljstvu in strahu, pogosto pa se javlja tudi depresija. Nekateri posamezniki se odzivajo s telesnimi težavami - dobijo krče v želodcu, močan srčni utrip, bolečine in stiskanje v grlu, bolečine v sklepih ali glavobol. Pogosto izpostavljanje velikim odgovornostim sproža zelo močan stres, ki se lahko konča tudi s srčnim infarktom.

Prav med rekreativno gibalno aktivnostjo pa smo varni pred psihičnimi stresi urbane okolja. Tek na smučeh nas sprošča in odvrta od misli na vsakodnevne težave.

S pravilno dozirano obremenitvijo vpliva na uravnavanje hormonalne aktivnosti organizma ter dvigovanje volje in mentalne energije. Ob telesni aktivnosti znižujemo napetosti in večamo sproščenost ter izboljšamo razpoloženje. Pomembno se zniža možnost nastopa nevrotičnosti, zviša pa se pozornost ter sposobnost pomnjenja in koncentracije.

S smučarskim tekom **razvijamo in krepimo gibalni aparat**. Skrčitve mišic postanejo močnejše in hitrejšje. V treniranih mišicah naredijo arterije nove veje - obvoznice. Mreža kapilar postane gostejša in pretok prek mišic boljši. Ker so mišice in sklepi prožnejši, je tudi manj poškodb. Ponavljanje skrčitev mišic na rokah in nogah zagotavlja dober pretok krvi in dober dotok krvi v srce.

Žile, ki oskrbujejo mišice, se ob telesni vadbi razširijo, odprejo pa se tudi številne drobne kapilare, ki so v mirovanju neprehodne. Tako se krvni obtok v mišicah, ki so aktivne, poveča tudi do desetkrat. Izločanje mlečne kisline se zmanjša, zato pa je po naporu utrujenost manjša.

Ob teku na smučeh **izboljšamo presnovo, prebavo in spanje**. Zaradi velike aktivnosti rok in nog ter mišic telesa ostaja v prebavilih bistveno manj krvi, zato je tudi želja po hrani manjša. Kdor redno teče, ima boljšo prebavo in trden spanec, potrebuje pa tudi manj spanja.

Redna rekreativna športna dejavnost nam omogoča, da smo spočiti, sproščeni in energetsko nabiti. Takšni pa lahko na delovnem mestu dosegamo boljše rezultate. Zdravje postaja tudi pri nas ekonomska kategorija. Šport, v zimski mesecih še posebej tek na smučeh, pa je prav idealno sredstvo za krepitev zdravja.

S smučarskim tekom se človek vrača k naravi in doživlja vse njene lepote, ki jih vsebuje določeno krajinsko okolje. Ponovno doživimo svežino zraka okoli nas, čudovito belino snega, neskončno lepe, s snegom odete smreke, brezkončne gozdove ter lepoto gora. Če imamo srečo, nam dan lahko polepšajo še srna, zajec ali lisica. Nenadoma se zavemo, smo tudi sami del te narave, le da smo se ji, žal, tako odtujili. Srečni smo lahko, da živimo na čudovitem koščku Zemlje na južni stani Alp.

Mnogi nam zavidajo Roglo, Pohorje, Pokljuko, Bohinj, Kranjsko Goro, Planico ali Logarsko dolino. Le petdeset, sto ali samo kakšen kilometer več nas loči do teh lepot. Če pa nas narava obilneje obdari s snegom, je mogoče na smučeh teči tudi v

dolini. Ob Šaleški cesti, okrog jezera, v Črnovi, Šentilju ali pa morda kar na travniku pred blokom ali hišo. Čudovito urejene proge nas vsako leto vabijo v Topolšico.

Nataknimo smuči in zdrsnimo po smučini! Nadihajmo se čistega zraka, poženi srce in razširimo žile. Pozabimo na vsakdanje skrbi, napolnimo se z energijo za danes in jutri. Svet bo postal prijaznejši in dan lepši. Postali bomo zdravi, krepki in zadovoljni. Velja poskusiti!

Janez Poles, dr. med.- internist

Zahvala

Ob smrti mojega očeta
Štefana Hojskega

se zahvaljujem sindikatu podjetja HTZ - Strojni remont in vzdrževanje in sodelavcem operativne priprave dela za denarno pomoč in izrečena sožalja.

Janez Hojski

Zahvala

Ob smrti mojega očeta

Štefana Jošarja

se zahvaljujem sodelavcem obrata Priprave za darovano denarno pomoč in izrečena sožalja.

sin Franc

Zahvala

Nanadoma nas je zapustil dragi mož in ata

Ivan Hrovat-Živko.

Zahvaljujemo se Pihalnemu orkestru Premogovnika Velenje, častni straži, govorniku za poslovilne besede in vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti in nam izrekli sožalje.

Žena Tončka, sin Jani in hčerka Nuša z družinami

Muzej premogovništva Slovenije

Koroška cesta-Stari jašek

3320 Velenje

tel. (03) 58 70 997

www.rlv.si/muzej

e-mail: peter.pusnik@rlv.si

PRVI NOČNI OGLED MUZEJA

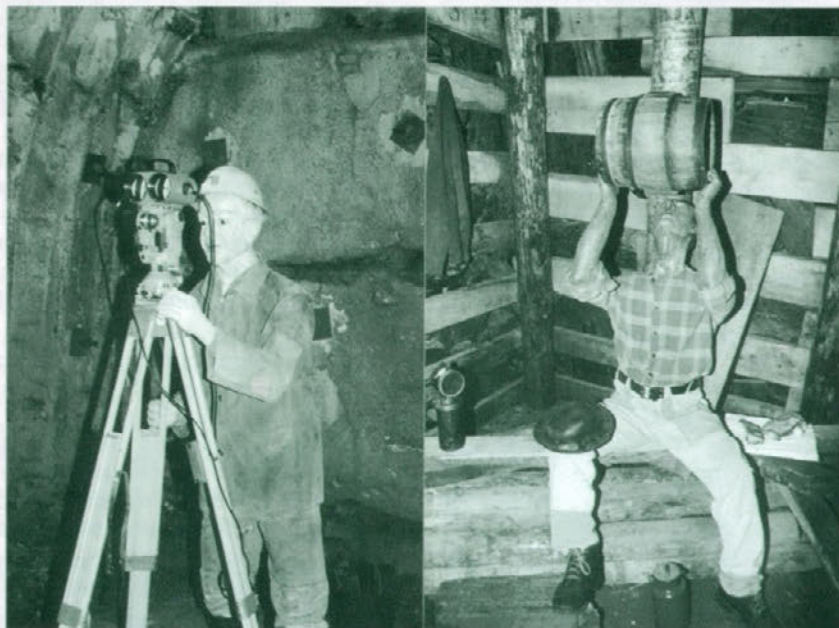
December je poseben mesec, mesec presenečenj, obdarovanj, doživetij. Vse to vam v enem večeru ponujamo v Muzeju premogovništva Slovenije. Vabimo vas na nočni ogled muzeja in sicer v četrtek, 21. decembra, od 18. ure dalje.

Ogled bo zelo primeren za zaključene skupine, ki bodo lahko podoživele nočni delavnik rudarjev, obiskal pa vas bo tudi dedek Mraz.

Ob 16. uri pa bo dedek Mraz obiskal otroke v igralnici na galeriji v Beli garderobi, jih pozdravil in prinesel darove. Za otroke lahko naročite darilne pakete podjetja AJALINA v trgovini s spominki v muzeju.

Za dodatne informacije nas pokličite na telefonsko številko (03) 58 70 997.

Veseli bomo obiska vas in vašega otroka.

obvešča cenjene stranke,

da imajo v svojih lokalih še nekaj prostih terminov za novoletne zaključke.

Vila Široko, Šoštanj 58-81-030, Restavracija Jezero, Velenje 58-66-462, Restavracija Klub, Velenje 58-62-131, Bistro Arkada, Velenje 58-69-061

Pokličite jih in se dogovorite! Veseli vas bodo!

PLP

PROIZVODNJA LESNIH POLIZDELKOV, d.o.o.

Partizanska 78, Velenje

tel.: 03 898 13 50

fax: 03 586 49 75

Lesna industrija PLP je hčerinsko podjetje Premogovnika Velenje z več kot stoletno tradicijo in bogatimi izkušnjami. Našo kakovost potrjuje certifikat kakovosti ISO 9001. Izdelujemo in prodajamo praktično vse standardne izdelke lesno predelovalne industrije, lahko pa se prilagodimo tudi posebnim željam naših kupcev. Pričakujemo vas od ponedeljka do petka med 7. in 18. uro.

OPAŽI ZA GRADBENIŠTVO

- tramovi in morali iglavcev, vse standardne dimenzije, dolžine 200 do 800 cm, III. klasa
- deske iglavcev, debelina: 18,24,30,38,48 mm, širina: ostrorobne - paralelno robljene, dolžina: 200, 300, 400 cm, III. klasa

LES ZA KONSTRUKCIJE - OSTREŠJA

- tramovi iz lesa smreke in jelke, vse standardne dimenzije do dolžine 800 cm
- morali iz lesa smreke in jelke, debelina: od 6 do 10 cm, širina: od 7 do 10 cm, dolžina: do 400 cm
- letve iz lesa smreke in jelke, debelina: od 3 do 5 cm, širina: od 4 do 6 cm, dolžina: do 400 cm
- deske iz lesa smreke in jelke, debelina: 15,18,22,24,30 mm, širina: ostrorobne - paralelno robljene, dolžina: 200, 300, 400 cm

POHIŠTVENI ELEMENTI IN PARKETNE FRIZE

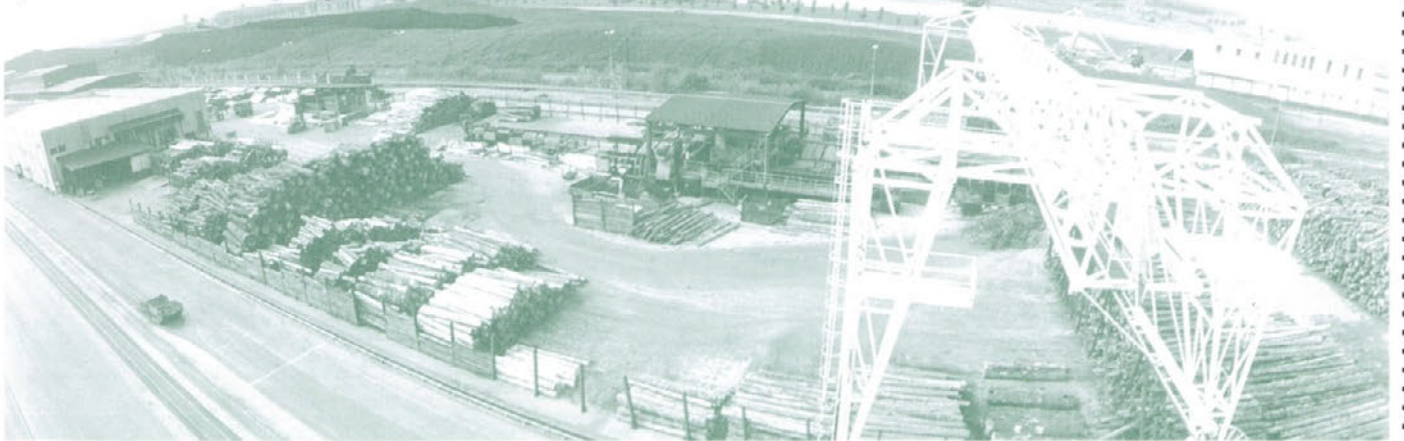
- hrastovi pohištveni elementi, debelina: 25 mm, širina: od 5 do 12 cm, dolžina: od 40 do 200 cm, kvaliteta: štiristransko čista
- hrastove parketne frize, debeline: 25 cm, širine: 4.5, 5, 5.5, 6, 6.5, 7 cm, dolžine: 25, 30, 35, 40 cm, kvaliteta: z beljavo, štiristransko čista

DEKORATIVNI OPAŽI IN BRUNA

- opaž iz lesa smreke in jelke, debelina: od 12 do 18 mm, širina: od 5 do 10 cm, dolžina: 200, 300, 400 cm
- ladijski pod iz lesa smreke in jelke, debelina: 20, 22 mm, širina: od 7 do 11 cm, dolžina: 200, 300, 400 cm
- bruna iz lesa smreke in jelke, debelina: 20, 22 mm, širina: od 7 do 11 cm, dolžina: 200, 300, 400 cm

Posebna ponudba v decembru!

opaži II. in III. kakovosti po ugodni ceni. Pokličite (03) 8981-356!

BETONA

TELEFON: 03/ 898 40 33, GS

Celje - skladišče

D-Per
65/2000

5000008318,8

COBISS o

ČE GRADITE IN POTREBUJETE BETONSKO MEŠANICO NAS POKLIČITE. NAROČENE KOLIČINE BETONA VAM PO ŽELJI TUDI DOSTAVIMO IN S ČRPALKO VGRADIMO!

IZREDNA UGODNOST:

- Posebna ponudba vgrajenih betonov za stanovanjsko gradnjo.
- Popust pri gotovinskem plačilu.
- Za zaposlene v poslovnem sistemu Premogovnika Velenje možnost plačila z odtegljaji pri plači.

